

TUINBRANCHE
NEDERLAND

EEN VELUWE ERBIJ

**GROEN KLIMAATPLEIN
NETWERKBLAD – 2026 HERFST**

VOORWOORD

Fijn dat je weer de tijd neemt voor dit netwerkblad.

In deze editie delen we inspirerende voorbeelden van projecten en campagnes die laten zien wat we samen kunnen bereiken. Tuincentra spelen daarbij een sleutelrol als plek waar inwoners kennis, inspiratie en praktische oplossingen vinden voor een klimaatbestendige tuin.

Daarom nodigen we jullie van harte uit voor [de NK Tegelwippen webinar op 22 september](#). Met als onderwerp: tuincentrum als partner in vergroening: zo pak je dat aan. We laten zien hoe samenwerking tussen gemeenten en tuincentra kan bijdragen aan klimaatdoelen en hoe de Groene Klimaatpleinen daarbij een effectieve rol vervullen.

Met steun van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werken we ondertussen verder aan de doorontwikkeling én opschaling van de Groene Klimaatpleinen. Daar komen we in ons volgende netwerkblad op terug. Ons gezamenlijke doel blijft helder: een Veluwe erbij, in de tuinen van Nederland. Bekijk ook de bijbehorende video!

Veel leesplezier, een succesvol plant- en kerstseizoen en vooral veel inspiratie.

TEGEL ERUIT, BLOEMENTAPIJT ERIN

'Tegels eruit, bloementapijt erin!' actie 2027

NIEUWE CAMPAGNE IN 2027!

Veel tuinen in Nederland zijn voor een groot deel betegeld. De wens om te vergroenen is er bij mensen vaak wel, maar ze weten niet goed waar ze moeten beginnen. Met de actie **TEGEL ERUIT, BLOEMENTAPIJT ERIN!** (werktitel) maken we die eerste stap eenvoudig. De biologische bloementapijten bieden een laagdrempelige manier om tegels te vervangen door kleurrijke vaste planten.

Meer groen in de tuin draagt bij aan een klimaatbestendige leefomgeving en geeft planten en dieren meer ruimte. Daarom organiseren Milieu Centraal, Tuinbranche Nederland en vasteplantenkwekerij Griffioen Wassenaar tijdens de Maand van de Groene Tuin 2027 deze landelijke actie. Als deelnemend tuincentrum bied je mensen een kant-en-klare oplossing waarmee ze direct aan de slag kunnen. Deze actie is een vervolg op de succesvolle 'Tegels eruit, inheemse planten erin' actie uit 2025 en 2026.

WAT VERWACHTEN WE VAN DEELNEMENDE TUINCENTRA?

- De actie vindt plaats tijdens de Maand van de Groene Tuin (1 t/m 30 april 2027). De exacte actieperiode binnen deze maand wordt nog bepaald.
- De inkoopprijs per bloementapijt zal rond de 9,49 euro liggen (adviesprijs voor consumenten is 19,99 euro). Bij de actie worden de bloementapijten met 50% korting verkocht aan consumenten (9,99 euro in plaats van 19,99 euro).
- Elk deelnemend tuincentrum neemt minimaal 56 bloementapijten (2 cc) af van Griffioen Wassenaar. De belading van de karren is zeven lagen,

met vier bloementapijten per laag.

- Het is mogelijk om extra bloementapijten in te kopen. Bloementapijten die na afloop van de actie overblijven, kunnen voor de reguliere adviesprijs van 19,99 euro worden verkocht.

- De tuincentra krijgen een online toolkit én krijgen een instructie en 2 posters (één voor bij de ingang en één bij de verkoopplek) meegeleverd met de tapijten.

- Verwijderde tegels kunnen niet fysiek ingeleverd worden bij de deelnemende tuincentra. Daarom verwachten we dat er geen extra personeel nodig is voor deze actie.

MELD JE NU AAN!

Graag horen wij of jullie tuincentrum mee wil doen via [een e-mail aan Corine](#). Nog vragen? Bel of mail ons gerust.

Klik hier of op de flyer voor meer informatie over de resultaten van vorig jaar, wat de campagne inhoudt, wat het oplevert voor jullie en wat je kunt verwachten.

'Tegels eruit, bloementapijt erin!' actie 2027

Achtergrond actie

Veel tuinen in Nederland zijn voor een groot deel betegeld. De wens om te vergroenen is er bij mensen vaak wel, maar ze weten niet goed waar ze moeten beginnen. Met de actie **'Tegels eruit, bloementapijt erin'** (werktitel) maken we die eerste stap eenvoudig. De biologische bloementapijten bieden een laagdrempelige manier om tegels te vervangen door kleurrijke vaste planten.

Meer groen in de tuin draagt bij aan een klimaatbestendige leefomgeving en geeft planten en dieren meer ruimte. Daarom organiseren Milieu Centraal, Tuinbranche Nederland en vasteplantenkwekerij Griffioen Wassenaar tijdens de **Maand van de Groene Tuin 2027** deze landelijke actie. Als deelnemend tuincentrum bied je mensen een kant-en-klare oplossing waarmee ze direct aan de slag kunnen. Deze actie is een vervolg op de succesvolle 'Tegels eruit, inheemse planten erin' actie uit 2025 en 2026.

✳ Wat is een bloementapijt?

De bloementapijten bestaan uit een kokosmat met een dunne laag substraat, ingezaaid met een mix van ongeveer 20 soorten vaste planten. Zo'n 75% van de soorten is inheems en de bloementapijten zijn biologisch gekweekt. De afmetingen van het bloementapijt zijn 30 x 53 cm, ongeveer twee standaard stoeptegels. Het tapijt wordt getransporteerd in kunststof trays.

In het vroege voorjaar bestaat het tapijt uit jonge, groene plantjes. Binnen enkele weken zijn de tapijten goed geworteld en ontwikkelen deze zich in de tuin tot een kleurrijke, bloeiende mix van planten, met bloemen tot in het najaar. Ze zijn geschikt voor borders, geveltuintjes, taluds en boomspiegels.

De bloementapijten zijn voorzien van een fotolabel met een duidelijke aanleginstructie. De aanleg is eenvoudig en vergelijkbaar met het leggen van graszoden.

MAAND VAN DE GROENE TUIN

HERFST OP HET PLEIN

De herfst is in aantocht! Een kans om het Groen Klimaatplein een herfstlook te geven en nieuwe workshops op het plein te programmeren. Campagnes en materiaal die je hier goed voor kunt gebruiken zijn: *Plant je Mee*, *Bodemdierendagen*, *Vrolijke tuinhulpjes onder de grond* en meer!

DE HERFST
HET IDEALE SEIZOEN OM TE PLANTEN
plantmee.nl

PLANT JE MEE

Vanaf 1 oktober t/m 30 november vraagt NL Vergroent extra aandacht voor de najaarsaanplant, met de campagne 'Plant je Mee'. Via (online) kanalen, nieuwsbrieven, tv-programma's, dagelijks tuintips, tuinmagazines, etc. gaan we samen zoveel mogelijk planten, bloembollen en boompjes in de grond zetten! Want een bloeiende lente, plant je in de herfst.

DE HERFST IS HET VERGETEN PLANTSEIZOEN!

Tegenwoordig beginnen veel mensen pas in het voorjaar met de tuin, maar eigenlijk is de herfst een veel beter moment om te planten. De grond is dan nog lekker warm en vochtig, perfect voor nieuwe planten om goed te wortelen. Ze gaan dan in een soort 'winterslaap'. Wanneer de lente begint gaan ze meteen groeien. Zo geniet je in het vroege voorjaar al van een mooie groene en bloeiende tuin!

ACTIE VAN JOUW TUINCENTRUM ONDER DE AANDACHT BRENGEN?

Op de website van *Plant je mee* kun je jullie actie onder de aandacht brengen. Geef het door [via deze link](#).

COMMUNICATIEMATERIAAL

Er zijn ook weer vrij te gebruiken communicatiemiddelen ter ondersteuning van de campagne beschikbaar. In de toolkit zitten logo's, afbeeldingen, video's, nieuwsberichten, infographics, fit to print pagina (huis aan huis bladen en meer. [Download ze hier!](#))

VROLIJKE TUINHULPJES ONDER DE GROND

In deze eerder ontwikkelde campagne, die perfect aansluit bij de Bodemdierendagen, worden tien nuttige bodemdieren in de kijker gezet en wordt verteld wat hun nut is voor een gezonde bodem en daarmee gezonde planten.

De materialen kunnen de tuincentra weer gericht inzetten in de winkel met zoekplaten, kleurplaten en meer!

[Klik hier](#) voor alle materialen die beschikbaar zijn.

BODEMDIERENDAGEN 2026

25 september t/m 12 oktober

Uit de **grond** van mijn hart

ZOEK MEE!
WAT LEEFT ER ONDER JOUW VOETEN?

ZOEKKAART EN MEER
OVER DE 12^e EDITIE

BODEMDIERENDAGEN.NL

BODEMDIERENDAGEN – 25 SEPTEMBER T/M 12 OKTOBER

Ga jij ook op bodemdierensafari? Elk jaar zoeken duizenden mensen in het hele land naar bodemdieren!

Dichtbij huis is er een vergeten jungle vol dieren. Kleine dieren, maar onmisbaar voor een gezonde bodem en dus voor ons. Zoek mee en ontdek wie er onder jouw voeten leven- sinds kort ook in andere landen dan Nederland. En geef je waarneming hier op deze site door als citizen scientist. Dat kan het hele jaar.

In 2026 beleven we samen alweer de 12e editie van [de Bodemdierendagen](#). Het thema dit jaar is '**UIT DE GROND VAN MIJN HART**'. Zoek je ook mee?

MEER INSPIRATIE VOOR DE HERFSTINRICHTING EN PROGRAMMA?

Gebruik de [Groen Klimaatplein Herfstkalender](#)! voor nog meer tips over het vergeten plantseizoen en leven in de bodem.

Er staan tips voor activiteiten, workshops en inrichting van het plein.

**TUINBRANCHE
NEDERLAND**

JAARKALENDER KLIMAATPLEIN HERFST

HET VERGETEN PLANTSEIZOEN

De herfst is het vergeten, maar eigenlijk ideale seizoen om te planten. In dit seizoen regent het meer dan in de lente en de luchtvochtigheid is hoog. Dit scheelt veel in het waterverbruik, want de planten hebben geen extra water nodig. Het is voor de planten ook beter, want de bodem is nog opgewarmd van de zomermaanden en in het najaar zijn planten in 'slaapstand'. Vorst kan daardoor geen kwaad. Ze groeien dus nog niet, maar slaan wel al voeding op in wortels en takken om zo extra sterk te worden.

Bollen en zaden planten in het najaar heeft daarnaast tot gevolg dat je al in het vroege voorjaar kan genieten van wat je geplant hebt. Wie in het najaar op slimme wijze aan de slag gaat, kan overigens het hele jaar door genieten van een mooie en levendige tuin. Bovendien is een mix van planten niet alleen mooi om te zien, maar ook goed voor de biodiversiteit.

Plant je mee?

WAT KAN IK DOEN?

PLANT JE MEE

Gedurende de hele maand oktober schenkt NL Vergroent aandacht aan het najaar als vergeten plantseizoen. Via (online) fanalen, nieuwsbrieven, programma's, dagelijks tuintips, tuingigadises, etc. wordt heel Nederland enthousiast gemaakt. Klik hier voor alle tips, de toolkit en de agenda!

1 OKTOBER

NATIONALE GROENDAG
WWW.NATIONALEGROENDAG.NL

3 OKT – 10 OKT

NATIONALE
BOOMSPERKELFEEST
GROENLAAKENDIGEN.NL/BOOMSPERKELFEEST

PLANTEN EN BOMEN KEELEN

Milieu Centraal heeft een stappenplan ontwikkeld hoe je de planten en bomen kan keulen die het beste bij jouw tuin passen.

19 & 20 SEPT

APPELTUIN
TUNINGDAGEN
WWW.APPELTUIN.NL

6 & 7 NOV

NATUURWERKDAAG
WWW.NATUURWERKDAAG.NL

TINY FOREST PLANTMETHODE

Tiny Forests zijn dichtbeplante inheemse bosjes van ongeveer een tennisheld groot. In deze e-laatning van IAN leer je stap-voor-stap hoe je een Tiny Forest aanlegt.

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.groenklimaatplein.nl
www.plantme.nl
tuinseizoen.com/het-vergeten-plantseizoen
velt.nu/tip/wat-kun-je-het-najaar-zaaien-en-planten
www.huisjeboompjebeter.nl
www.bomenwijzer.be/zoeken

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

- TIP 1:** Presenteer rond het Klimaatplein vroegbloeiende bollen, bomen, struiken en andere vaste planten.
- TIP 2:** Presenteer rond het Klimaatplein gewassen die je gerust nog kunt zaaien zoals radijs, sla, spinazie en rucola.
- TIP 3:** Maak een herfstopstelling op het Klimaatplein met bijvoorbeeld bladeren, dennenappels en vlinderkastjes voor die vlinders die hier overwinteren.
- TIP 4:** Breng een top 10 met bomen en planten die schitteren in het najaar onder de aandacht.
- TIP 5:** Organiseer een bloembollen en zaden opzet actie in het tuincentrum.

LEVEN IN DE BODEM

Een gezonde bodem is een van de belangrijkste onderdelen van een groene, biodiversiteit en klimaatvriendelijke tuin. Een goede bodem werkt als een spons en zit vol met leven. Ruim een kwart van de biodiversiteit op aarde leeft in de grond. Denk aan regenwormen, naaktslakken, huisjeslakken, spinachtigen, pissabedden, miljoenpoten, duizendpoten, kevers, mieren en de mol. Bodemdieren zijn belangrijk voor het gezond houden van de bodem. Ze eten resten op van dode planten en dieren en de resten die de bodemdierjes niet kunnen gebruiken, worden door schimmels en bacteriën afgebroken tot voedingsstoffen voor planten. Door de activiteit van het leven in de grond maken ze ook nog eens de bodem luchtig en mengen ze aarde.

Een rijk bodemleven is dus heel belangrijk, want het helpt bij het vasthouden en zuiveren van water, het opslaan van koolstof, werkt als natuurlijke plaagbestrijding en recycleert nutriënten (voedingsstoffen). Een gezonde bodem is onmisbaar in de strijd tegen klimaatverandering en de afname van biodiversiteit. En zonder bodemdieren geen gezonde bodem!

WAT KAN IK DOEN?

NUTTIGE BEESTJES ONDER DE GROND

In deze campagne van Tuinbranche Nederland en Velt worden tien nuttige bodemdieren in de kijker gezet en verteld wat hun nut is voor een gezonde bodem en daarmee gezonde planten.

25 SEPT – 12 OKT

BODEMCIENRONDEN
WWW.BODEMCIENRONDEN.NL

E-LEARNING ONDER HET MAAIVELD

Er is een wildernis onder je voeten. In de korte cursus *Onder het maaiveld* neemt IAN je mee onder het maaiveld. Ontdek wat er groeit, knipt, springt en knieft. Hoe het met de bodem van Nederland en jouw tuin gaat, én wat je kunt doen om te helpen.

GRATIS DIGITAAL IVN BODEMDIEREN DOEBOEK

Wat spoken mollen, wormen en spinnen allemaal uit in en op de grond? Meet het IVN Bodemdieren Doeboek, zoek je het tot op de bodem uit! Maak je eigen insectenstijger, bouw een compostfabriek en kom alles te weten over deze nuttige beestjes.

KINDERBOEK 'ALLE BEE(S)TJES HELPERN'

Sinds 2022 ligt het boek 'Alle bee(s)tjes' tips helpen op alle bodemdieren in Nederland! Dit is het tweede leesboek uit de Kinderboekreeks die *Onder het maaiveld* ontwikkelde om kinderen te leren over het belang van een gezonde bodem met een rijk bodemleven.

DOE DE TUNBOEMCHECK!

Hoe weet je nou of jouw tuimbodem gezond is? Of dat het misschien beter kan? Je kunt het nu zelf onderzoeken met de *tuinbodemcheck* van IAN.

5 DECEMBER

WERELD BODEMDAG
WWW.FAD.ORG

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

groenklimaatplein.nl/nuttige-beestjes
www.under-het-maaiveld.nl
groenklimaatplein.nl/een-gezonde-bodem
www.under-het-maaiveld.nl/w-onderwereld
www.ivn.nl/leren-over-de-natuur/wat-doen-bodemdieren
natuuracademieonline.ivn.nl/resources/natuur-algemeen-onder-het-maaiveld
www.goedbodem.be/heer.nl/bodemleven
steenbreek.nl/tuintips/#bodem

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

- TIP 1:** Presenteer op het Klimaatplein een dwarsdoorsnede van een tuimbodem met hierin verschillende lagen grond en het leven in de bodem.
- TIP 2:** Organiseer een bodemdierenworkshop voor bezoekers en hun kinderen met een lokale partner.
- TIP 3:** Presenteer producten als een wormenhotel en natuurlijke bemestingsmiddelen.
- TIP 4:** Breng een overzicht van herfstbloeiers en hagen die belangrijk zijn voor insecten en egels in de tuin onder de aandacht.
- TIP 5:** Organiseer een tuimbodemcheck met bezoekers en verzamel de informatie om te kijken wat er allemaal in de lokale bodem te vinden is.

INFO & INSPIRATIE

WATERVANGERS CAMPAGNE IN 2027!

In 2026 bundelden de 21 waterschappen hun krachten met de campagne Watervangers. Met deze campagne roepen de waterschappen tuinbezitters op om 'watervangers' in te zetten en zo bij te dragen aan de opvang van water zodat we beter zijn voorbereid op weersextremen.

In 2027 krijgt de campagne een vervolg met in mei en juni een bewustwordingscampagne (oproep: koop die regenton). En in het najaar een activatie campagne.

Dit jaar hebben de tuincentra POS-materiaal ontvangen. Als jullie nieuwe rolbanners en plafondhangers nodig hebben, kunnen jullie dit laten weten aan Corine!

GROEN KLIMAATPLEIN – GRS BEURS

Op 18 en 19 november staat Tuinbranche Nederland met het Groen Klimaatplein op de GRS Beurs.

Kom vooral langs en hopelijk tot dan!

NK TEGELWIPPEN WEBINAR – SAMENWERKEN MET TUINCENTRA

Het NK Tegelwippen organiseert op dinsdag 22 september van 11.00-12.00 uur een webinar over hoe je als gemeente en waterschap kan samenwerken met een tuincentrum.

[Klik hier voor meer info en om je aan te melden!](#)

HOUD JIJ JE TUIN AL GROEN MET REGENWATER?

Van 8 juni t/m 12 juli sloegen de Groene Klimaatpleinen en Brabant Water de handen ineen voor de campagne "Houd jij je tuin al groen met regenwater?". Doel: Brabanders stimuleren tuinen te besproeien met regenwater in plaats van drinkwater. Tuincentra met een Groen Klimaatplein deelden tips en verloten Elho-regentonnen; zo'n 250 Brabanders deden mee.

De reacties waren positief, met als aandachtspunten voor volgend jaar: eerder starten, meer sociale media en extra activiteiten op locatie.

TIPS

LUISTERTIP

PODCAST – ZAAILINGEN

Stel je een bedrijf voor waar elke beslissing wordt genomen met oog voor mens, dier, bodem en biodiversiteit. Het klinkt misschien idealistisch, maar bij Cruydt-Hoeck, kwekerij van inheemse zaden en planten, is het de dagelijkse praktijk.

In [de podcast Zaailingen](#) hoor je de mensen achter de keuzes die samen bouwen aan een gezond ecosysteem. Hier geloven ze dat echte vooruitgang niet ten koste gaat van de aarde, maar haar juist sterker maakt.

DOWNLOADTIP

APP – PL@NTNET

[Pl@ntnet](#) is een applicatie om planten te identificeren door het online delen ophalen van foto's. Het is ontwikkeld door wetenschappers van vier Franse organisaties (Cirad, Inra, Inria en Ird) en de Tela Botanica Network.

LEESTIP

BOEK

– FLORA BATAVA 1800-1934

Deze nieuwe, hedendaagse uitgave van [de Flora Batava](#), het eerste wetenschappelijke standaardwerk over de Nederlandse flora in woord en beeld is samengesteld door Norbert Peeters en Esther van Gelder.

Het resultaat: 910 pagina's, vol schoonheid van oude plantenprenten en een eigentijdse blik van verschillende wetenschappers.

KIJKTIP

DOCUMENTAIRE – FOOLS & DREAMERS: REGENERATING A NATIVE FOREST

[Fools & Dreamers: Regenerating a Native Forest](#) is een korte documentaire van 30 minuten uit 2019 over het herstel van een inheems bos in Nieuw-Zeeland.

De film volgt de botanicus Hugh Wilson, al meer dertig jaar beheerder (kaitiaki) van het Hinewai Natuurreserveaat.

WANDELING – MET ANDERE OGEN

[Met andere ogen](#) is een kunst-en-klimaatwandeling in de beeldentuin waarin je de gevolgen van een veranderend klimaat ziet. Je wandelt met een boekje op eigen gelegenheid langs negen kunstwerken in de beeldentuin.

De wandeling nodigt je uit om bij negen kunstwerken na te denken over de rol van kunst, wetenschap en de mens in tijden van klimaatverandering.

Kröller-Müller
museum

BEZOEKTIP

COLOFON

HET GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD WORDT GEMAAKT EN UITGEBRACHT DOOR TUINBRANCHE NEDERLAND EN DE GROENE DRUPPEL.

VRAGEN OVER HET KLIMAATPLEIN EN DE BEWEGING? Stuur een e-mail naar mirko@degroenedruppel.nl, brenda.horstra@tuinbranche.nl of corine.wijnen@tuinbranche.nl!

Copyright © 2026

Content & redactie: Tuinbranche Nederland & De Groene Druppel

Vormgeving en lay-out: De Groene Druppel

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

FOTO COVER: Still uit promotiefilm Een Veluwe erbij aan Groen

HET GROEN KLIMAATPLEIN NETWERKBLAD WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR DE PARTNERS VAN HET GROEN KLIMAATPLEIN:

